

Sygn. akt XVII AmE 254/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **Zakładów (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 15 września 2020 r. nr D.. (...)(...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od Zakładów (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 254/20

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 15 września 2020 r. nr: D.. (...)(...), na podstawie art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r., poz. 833 ze zm.), w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, orzekł, że:

1. Zakłady (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. (powód, Przedsiębiorca, Spółka) w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do dwóch punktów poboru energii o numerach (...): (...) i (...) zlokalizowanych pod adresem: (...), ul. (...) naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 21 pkt 3a tej ustawy.
2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył przedsiębiorcy Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. karę pieniężną w kwocie 4 720, 00 zł (cztery tysiące siedemset dwadzieścia złotych).

Powód Zakłady (...) SA z siedzibą w G. w złożonym odwołaniu zaskarżył powyższą decyzję Prezesa URE i zarzucił jej naruszenie:

I. art. 189g § 1 k.p.a. przez jego niezastosowanie, poprzez nałożenie administracyjnej kary pieniężnej, mimo że od dnia naruszenia prawa upłynęło ponad pięć lat;

II. art. 56 ust. 6 i 6a Pe przez ich niewłaściwe zastosowanie, poprzez ustalenie wysokości kary pieniężnej nieadekwatnie do stopnia szkodliwości czynu i stopnia zawinienia.

Na podstawie podniesionych zarzutów powód wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,

ewentualnie

2. zmianę zaskarżonej decyzji w zakresie jej pkt 2 poprzez odstąpienie od wymierzenia

kary lub obniżenie wysokości kary do 100 zł,

3. zasądzenie od Prezesa URE na rzecz powoda kosztów procesu według norm

przepisanych.

Powód wskazał, iż zgodnie z brzmieniem art. 189a § 1 k.p.a. w sprawach nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej lub udzielania ulg w jej wykonaniu stosuje się przepisy działu (...) k.p.a. Stwierdził, że nakładane przez Prezesa URE kary pieniężne są w rozumieniu art. 189b k.p.a. administracyjnymi karami pieniężnymi. Powód zauważył, że zgodnie z art. 189g § 1 k.p.a. administracyjna kara pieniężna nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło pięć lat od dnia naruszenia prawa albo wystąpienia skutków naruszenia prawa. Wobec tego, że żaden przepis ustawy Prawo energetyczne nie reguluje terminów przedawnienia prawa do wydania decyzji nakładającej karę pieniężną, zastosowanie w tym przypadku będzie miał termin z art. 189g § k.p.a.

Przedsiębiorca zaznaczył, że naruszenie prawa, o którym mowa w pkt 1 decyzji miało miejsce w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., a zaskarżona decyzja została wydana w dniu 15 września 2020 r. Jednocześnie wskazał na treść art. 189c k.p.a., zgodnie z którym jeżeli w czasie wydawania decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie naruszenia prawa, w następstwie którego ma być nałożona kara, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony. Zdaniem powoda, z uwagi na upływ czasu, w chwili wydawania zaskarżonej decyzji kara pieniężna nie mogła zostać nałożona.

Powód podkreślił, że w dniu 10 sierpnia 2015 r. przekroczenie dopuszczalnego poboru trwało tylko kilka godzin i związane było z procesem technologicznym, czyli koniecznością stopniowego zatrzymywania pracy wymienników ciepła, celem ich wystudzenia i brakiem możliwości ich gwałtownego wyłączenia. Natomiast w odniesieniu do przekroczenia w dniu 11 sierpnia 2015 r. powód wskazał, że prawdopodobnie wynikało ono z nadmiernego poboru mocy przez odbiorcę (...), który zasila w energię cieplną przez cały rok m. in. Centrum Onkologii – Instytut im. (...) w G.. W ocenie powoda stopień zawinienia Spółki i społeczna szkodliwość czynu były nieznaczące i w sprawie zachodzą przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenia.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że Przedsiębiorca naruszył wynikający z art. 11 i 11d ust. 3 Pe obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe działanie powoda podlega karze pieniężnej. Postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej zostało wszczęte przez Prezesa

URE w dniu 16 kwietnia 2020 r., a zostało zakończone wydaniem decyzji w dniu 15 września 2020 r. Prezes URE zaznaczył, że w dniu 31 marca 2020 r. weszły w życie przepisy art. 15 zzz i art. 15 zzs ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020, poz.374 ze zm.). Na podstawie tych przepisów bieg terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego (art. 15 zzz, w tym termin przedawnienia z ust. 1 pkt 3) oraz terminów procesowych i sądowych (art. 15 zzs) uległ wstrzymaniu i zawieszeniu. Zdaniem Prezesa URE ze względu na wejście w życie powołanych przepisów bieg terminu przedawnienia wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, o której mowa w art. 189 § 1 k.p.a. został przesunięty o okres zawieszenia i zaskarżona decyzja została wydana przed upływem terminu przedawnienia do nałożenia kary pieniężnej. Pozwany stwierdził, że mimo, iż zgodnie z aktualnym stanem art. 15zzr jest uchylony, jednak na jego podstawie wszystkie terminy prawa administracyjnego zostały zawieszane na okres ponad 50 dni. Przepis art. 15zzr nie wprowadzał nowego stanu prawnego. Nie ma więc podstaw do uznania, że stworzył szczególną regulację prawną wobec art. 189g § 1 k.p.a. Prezes URE stwierdził, że art. 15zzr, jako szczególna regulacja prawna o charakterze incydentalnym, nie pogorszył też sytuacji strony w rozumieniu art. 189c k.p.a., a poprzednia regulacja prawna była dla powoda względniejsza. Na tej podstawie zarzut naruszenia art. 189g § 1 k.p.a. poprzez wydanie zaskarżonej decyzji po upływie terminu przedawnienia uznał pozwany za bezpodstawny. Odnośnie zarzutu naruszenia art. 56 ust. 6 i 6a Pe Prezes URE zaznaczył, że w niniejszej sprawie nie można mówić o znikomej szkodliwości czynu. Pozwany zaznaczył, że przy wydaniu zaskarżonej decyzji uwzględnił dyrektywy wymiaru kary. W ocenie pozwanego czyn powoda miał istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. W sprawie nie zostały spełnione przesłanki ustawowe do zastosowania art. 56 ust. 6a Pe i odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej ani jej obniżenia.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie objętym zaskarżoną decyzją, energia elektryczna do (...) S.A. w G. była dostarczana na podstawie umowy kompleksowej dostarczania energii elektrycznej nr (...) z dnia 1 marca 2011 r. zawartej przez Przedsiębiorcę z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. (k. 44-51 akt adm.)

Pismem z dnia 15 lipca 2014 r. (...) S.A. przesłały Przedsiębiorcy Plan ograniczeń dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. (k. 43 akt adm.)

W związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP) spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach (...) S.A. pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego stwierdził wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d Pe i na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 wprowadził od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W dniu 10 sierpnia 2015 r. o godz. 7:55 w programie (...) ogłoszony został komunikat o wprowadzonych od godziny 10:00 ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Informacja o wprowadzeniu ograniczeń została zamieszczona również na stornie internetowej operatora.

Jednocześnie w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) działając na podstawie art. 11c ust. 3 Pe powiadomiły właściwego resortowo Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła na czas oznaczony do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i

wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia do godz. 24:00 dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW.

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci obiekt Przedsiębiorcy jest przyłączony, pismem z dnia 10 maja 2016 r. przedstawiła zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Przedsiębiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej w lokalizacji (...), ul. (...), (...) o kodach (...) i (...). (k. 3-4 akt adm.)

Z informacji tych wynika, że wartości przekroczenia przez powoda w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. poboru mocy w stosunku do planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynosiły:

w dniu 10 sierpnia 2015 r. 1,4701 (MW w godzinie)

w dniu 11 sierpnia 2015 r. 0,01035 (MW w godzinie)

Łącznie w tych dniach Odbiorca przekroczenie wyniosło 1,5736 MW w godzinie.

Prezes URE pismem z dnia 22 maja 2018 r. wezwał Przedsiębiorcę do nadesłania dokumentów i informacji dotyczących działalności OSDn, poboru, dystrybucji, w szczególności danych z okresu 10-31 sierpnia 2015 r. (k. 31-33 akt adm.)

Przedsiębiorca pismem z dnia 13 czerwca 2018 r. odpowiedział na powyższe pismo przesyłając odpowiednie dokumenty. (k. 35-191 akt adm.)

Pismem z dnia 3 lutego 2020 r. Prezes URE zwrócił się do Przedsiębiorcy z wezwaniem do nadesłania dokumentów i informacji dotyczących poboru mocy elektrycznej w poszczególnych godzinach doby w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. (k. 193-194 akt adm.)

Przedsiębiorca w piśmie z dnia 10 lutego 2020 r. wskazał, że powyższe informacje zostały już przesłane do Prezesa URE wraz z poprzednim pismem. (k. 196 akt adm.)

Pismem z dnia 16 kwietnia 2020 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej za niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, jednocześnie wezwał go do zajęcia stanowiska w sprawie oraz złożenia dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. (k.1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 27 kwietnia 2020 r. Przedsiębiorca przedstawił Prezesowi URE stosowne dokumenty oraz swoje stanowisko w niniejszej sprawie. (k. 6-27 akt adm.)

Przedsiębiorca poinformował Prezesa URE, że w roku 2019 przychody Spółki z działalności objętej koncesją na dystrybucję energii elektrycznej wyniosły (...) zł. (k. 8 akt adm.)

Prezes URE pismem z dnia 14 sierpnia 2020 r. zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień. (k. 29 akt adm.)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dowodów zebranych w postępowaniu administracyjnym, twierdzeń stron przedstawionych w pismach procesowych oraz faktów powszechnie znanych. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebrany w sprawie dokumentom, które nie były przez strony kwestionowane i nie budziły wątpliwości Sądu.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W odniesieniu do zarzutu przedawnienia karalności naruszenia, którego dopuścił się powód należy wskazać, że Prezes URE słusznie zwrócił uwagę na przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Na mocy art. 15zszs ust. 1 tej ustawy w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu (...) bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych, nie rozpoczął się, a rozpoczęty ulegał zawieszeniu na ten okres. Natomiast art. 15zsr ust. 1 stanowił, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu (...)19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów, od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem, do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki, przedawnienia, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wiarygodności, a także popadnięcie w opóźnienie, zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony, do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju, nie rozpoczęły się, a rozpoczęte ulegały zawieszeniu na ten okres. Następnie ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...)2 uchyliła ww. przepisy w art. 46 pkt 2. Zgodnie z brzmieniem art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. terminy, o których mowa w art. 15zsr ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zsr ust. 1 tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Natomiast art. 68 ust. 2 tej ustawy stanowi, że terminy, o których mowa w art. 15zsr ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zsr ust. 1 tej ustawy, biegną dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W niniejszej sprawie bieg terminu przedawnienia, który rozpoczął się od dnia 12 sierpnia 2015 r., został zawieszony na mocy przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Następnie na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...) terminy te zaczęły biec dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy, czyli od dnia 23 maja 2020 r.

Wobec powyższego, od dnia 31 marca 2020 r. do dnia 22 maja 2020 r. bieg okresu przedawnienia do wydania zaskarżonej decyzji był zawieszony na czas 53 dni i zaczął ponownie biec dalej z dniem 23 maja 2020 r. Naruszenie, którego dopuścił się powód nastąpiło w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. Określony w art. 189g § 1 k.p.a. pięcioletni okres terminu przedawnienia do wydania zaskarżonej decyzji rozpoczął bieg w dniu 12 sierpnia 2015 r. i powinien upłynąć z dniem 11 sierpnia 2020 r. Jednak na skutek zawieszenia biegu terminu przedawnienia na okres 53 dni, upływ terminu przedawnienia uległ przesunięciu do dnia 3 października 2020 r. Decyzja nakładająca na Przedsiębiorcę karę pieniężną została wydana w dniu 15 września 2020 r. Skoro więc w związku z zawieszeniem określonego w art. 189 § 1 k.p.a. biegu terminu przedawnienia na okres od 31 marca 2020 r. do 22 maja 2020 r. termin przedawnienia wydania zaskarżonej decyzji upłynął dopiero w dniu 3 października 2020 r., zaskarżona decyzja została wydana w czasie, kiedy bieg przedawnienia jeszcze nie upłynął. Jak słusznie wskazał Prezes URE, pomimo tego, że aktualnie przepis art. 15zsr ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych jest uchylony, to spowodował on zawieszenie biegu terminów prawa administracyjnego oraz przepisów dotyczących przedawnienia.

Wobec powyższego stwierdzić należało, że zaskarżona decyzja została wydana przed upływem przewidzianego w art. 189g § 1 k.p.a. terminu przedawnienia do jej wydania. Wydając zaskarżoną decyzję w dniu 15 września 2020 r. Prezes URE nie naruszył przepisu art. 189g § 1 k.p.a., ponieważ wydanie decyzji nie nastąpiło po upływie terminu przedawnienia do nałożenia kary pieniężnej. W tym stanie zarzut naruszenia wskazanego wyżej przepisu nie zasługiwał na uwzględnienie jako nietrafny.

Powód zakwestionował przyjęcie przez pozwanego, iż szkodliwość społeczna czynu powoda jest znaczna. Zgodnie z art. 56 ust. 6 Pe, ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe. W przypadku przekroczenia ograniczeń poboru energii elektrycznej, o stopniu szkodliwości decyduje sam charakter czynu i jego znaczenie dla zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w skali całego kraju. Należy bowiem mieć na uwadze, że energia elektryczna we współczesnym świecie jest niezbędna dla funkcjonowania wszystkich obszarów aktywności zarówno państwa jak i każdego z członków społeczeństwa, jak katastrofalne mogą być skutki niekontrolowanych blackoutów, spowodowanych przekroczeniami krytycznych wartości podstawowych parametrów technicznych pracy systemu elektroenergetycznego na znacznym obszarze kraju, które mogłyby dotknąć nie tylko powoda, ale również nieograniczoną liczbę innych przedsiębiorców. Stąd tak konieczna jest eliminacja zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do jakiego prowadzi skumulowanie jednostkowych przekroczeń mocy przez wielu odbiorców. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu poboru energii przez jednego z odbiorców stanowi wprawdzie jedynie niewielki element całkowitego przekroczenia. Jednak w ostateczności może ono doprowadzić do przeciążenia systemu elektroenergetycznego i jego niekontrolowanego wyłączenia. W takich sytuacjach nie sposób określić, który z odbiorców dopełnił krytycznego przekroczenia, bowiem jest ono wynikiem sumy niewielkich przekroczeń, występujących jednocześnie u wielu odbiorców. Skutkiem działania każdego z odbiorców niestosującego się do wprowadzonych ograniczeń, w tym powoda, może być zatem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Ze względu na przyłączenie do sieci w sierpniu 2015 r. wielu odbiorców objętych ograniczeniami nie byłoby możliwe ustalenie, że do przeciążenia sieci doprowadziło działanie konkretnego podmiotu. Z punktu widzenia celu, jakiemu mają służyć ograniczenia w poborze mocy należy przyjąć, że każde, nawet niewielkie przekroczenie mocy nosi w sobie znaczny stopień szkodliwości.

W rezultacie nałożoną decyzją karę pieniężną w kwocie 4 720 zł należało uznać za adekwatną do popełnionego naruszenia. Wysokość kary stanowi znikomy procent przychodów powoda i nie wpłynie na pogorszenie jego kondycji finansowej. W tej sytuacji uwzględniając, że nałożona kara powinna spełniać przewidziane funkcje ustawowe, podniesiony zarzut należało uznać za nietrafny. Kara pieniężna pełni funkcję prewencyjną, powinna być realną, odczuwalną dolegliwością dla ukaranego podmiotu. Ponadto ma ona na celu zapobieganie podobnemu zachowaniu w przyszłości i motywowanie do przestrzegania reguł prawnych.

Za nieuzasadniony Sąd uznał także zarzut powoda dotyczący neodstąpienia przez organ od nałożenia kary, gdyż w sprawie nie zostały kumulatywnie spełnione wymienione w art. 56 ust 6a Pe przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary.

Zgodnie z art. 56 ust 6a Pe Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Ustawa prawo energetyczne nie sprecyzowała w jaki sposób należy oceniać stopień szkodliwości czynu, jednak wskazania w tym zakresie znajdują się w orzecznictwie sądowym. W wyroku z dnia 15 października 2014 r., w sprawie III SK 47/13 Sąd Najwyższy uznał, że przy ocenie szkodliwości zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a prawa energetycznego instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w art. 56 Prawa energetycznego.

Konieczne jest więc odwołanie się do art. 115 § 2 kodeksu karnego, który zawiera zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu i który nakazuje przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu brać pod uwagę:

- 1) rodzaj i charakter naruszonego dobra,
- 2) rozmiary wyrządzonej szkody,

- 3) sposób i okoliczności popełnienia czynu,
- 4) wagę naruszonych obowiązków,
- 5) postać zamiaru,
- 6) motywację sprawcy,
- 7) rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w powołanym wyżej orzeczeniu „o stopniu społecznej szkodliwości mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10), przy czym podstawowe znaczenie dla określenia stopnia szkodliwości czynu mają rodzaj i charakter naruszonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2011 r., IV KK 382/10). [...] Nie uwzględnia się więc okoliczności, które pojawiły się po popełnieniu czynu, ponieważ nie mieszczą się one w regulacji art. 115 § 2 KK.”

Nadmienić należy również, iż art. 56 ust. 6a p.e. ma charakter fakultatywny, zatem odstąpienie od wymierzenia kary nie tylko zależy od spełnienia przesłanki o charakterze ocennym, w postaci znikomej szkodliwości czynu, ale zależy od uznania organu, które wszakże nie może być dowolne i wynikać musi z merytorycznych przesłanek, ale z pewnością nie stanowi ono obowiązku organu do zastosowania powołanej regulacji w każdych warunkach (podobnie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 24 sierpnia 2012 roku, sygn. akt VI ACa 389/12).

W tym zakresie Sąd Okręgowy w Warszawie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, że art. 56 ust. 6a Pe należy interpretować z uwzględnieniem zasady sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych, a także zasady równowagi i podziału władzy. W ocenie Sądu Najwyższego [...] Prezes URE dysponuje więc pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomej szkodliwości społecznej czynu, a w razie spełnienia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia, zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej bądź jej niezastosowania (nieodstąpienia od tej kary) [...] Organ regulacyjny, z uwagi na posiadaną wyspecjalizowaną kadre, unikalną pamięć instytucjonalną oraz bezpośrednią styczność z realiami rynkowymi, jest co do zasady lepiej przygotowany niż sędzia do oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu przedsiębiorcy z punktu widzenia standardów obowiązujących na rynku regulowanym. Interpretacja przepisów prawnych należy do istoty władzy wykonawczej, która jak wskazuje sama jej nazwa, odpowiada za egzekwowanie prawa. Jeżeli określony sposób interpretacji przepisu ma racjonalne uzasadnienie i jest ugruntowany w praktyce organu, sąd nie powinien zastępować go własną interpretacją. Interwencja sądu w treść decyzji organu regulacyjnego powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności: opiera się na arbitralnych przesłankach, zawiera zdawkowe i ogólnikowe uzasadnienie, odwołuje się do nieudowodnionych informacji.” (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, Legalis nr 2294222).

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że przepis art. 355 § 2 k.c. wymaga od podmiotów wykonujących w sposób profesjonalny działalność gospodarczą przy uwzględnieniu ich zawodowego charakteru, prowadzenia tej działalności z dołożeniem szczególnego rodzaju staranności. Oznacza to, że przedsiębiorca obowiązany jest do zwiększonej skrupulatności, rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Powód jako koncesjonowany podmiot profesjonalny, powinien zdawać sobie sprawę z obowiązków na nim ciążyących i w konsekwencji odpowiada za swoje działania bądź zaniechania powstałe w wyniku wykonywania działalności koncesjonowanej, która winna być czyniona zgodnie z prawem. Powód powinien również mieć świadomość, że działalność koncesyjna, o możliwość wykonywania której powód sam się ubiegał, jest reglamentowana przez państwo, w związku z czym, sposób jej wykonywania winien stać na szczególnie wysokim poziomie i powinna być ona wykonywana zgodnie z prawem.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania.

Po zapoznaniu się ze stanowiskami stron, Sąd uznając, że w świetle przytoczonych przez strony twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych przeprowadzenie rozprawy nie było konieczne, na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.